

PATVIRTINTA
Vilniaus lietuvių namų direktoriaus
2026 m. birželio 2 d. įsakymo Nr. V1-89 (1.3)

VILNIAUS LIETUVIŲ NAMŲ APSKAITOS POLITIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus lietuvių namai (toliau – Lietuvių namai) finansinę apskaitą tvarko ir finansines ataskaitas rengia vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau – VSAFAS), privalomuoju bendruoju viešojo sektoriaus subjektų sąskaitų planu, kitais finansinę apskaitą ir atskaitomybę reglamentuojančiais teisės aktais bei šia apskaitos politika.

2. Lietuvių namai taiko tokią apskaitos politiką, kuri užtikrina, kad apskaitos duomenys ir finansinėse ataskaitose pateikiama informacija atitiktų taikytinų VSAFAS reikalavimus. Jeigu konkrečios ūkinės operacijos ar įvykio VSAFAS tiesiogiai nereglementuoja, Lietuvių namai vadovaujasi bendraisiais apskaitos principais, nustatytais 1-ajame VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“, ir kitų pagal turinį artimiausių VSAFAS nuostatomis.

3. Lietuvių namų apskaitos politika ir apskaitos tvarkos turi užtikrinti, kad finansinėse ataskaitose pateikiama informacija būtų:

3.1. tinkama ataskaitų informacijos vartotojų sprendimams priimti;

3.2. patikima - teisingai rodanti įstaigos finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus, atskleidžianti ūkinių operacijų ekonominę prasmę, nešališka;

3.3. visais reikšmingais atžvilgiais išsamiai;

3.4. suprantama;

3.5. palyginama;

3.6. atsekama (aiški jos rengimo, teikimo seka).

4. Lietuvių namai finansinę apskaitą tvarko taikydami kaupimo principą. Ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami tada, kai jie įvyksta, neatsižvelgiant į pinigų gavimo ar išmokėjimo momentą, išskyrus atvejus, kai VSAFAS nustato kitaip.

5. Lietuvių namai pasirinktą apskaitos politiką taiko nuosekliai ir pastoviai, kad skirtingų ataskaitinių laikotarpių finansinė informacija būtų palyginama.

6. Apskaitos politika keičiama tik tais atvejais, kai to reikalauja pasikeitę VSAFAS ar kiti teisės aktai arba kai apskaitos politikos pakeitimas leidžia teisingiau parodyti Lietuvių namų finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus.

7. Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimai ir apskaitos klaidų taisymas atliekami vadovaujantis 7-uoju VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

8. Apskaitos politika apima ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių pripažinimo, įvertinimo, registravimo apskaitoje, pateikimo finansinėse ataskaitose ir informacijos atskleidimo principus, metodus ir taisykles.

9. Apskaitos tvarkos ir apskaitos politika atnaujinami pagal poreikį, atsižvelgiant į VSAFAS, kitų teisės aktų, sąskaitų plano, apskaitos informacinių sistemų, veiklos organizavimo ar vidaus kontrolės pokyčius.

10. Apskaitos tvarkų techninis ar organizacinis patikslinimas nelaikomas apskaitos politikos keitimu, jeigu dėl jo nekeičiamas ūkinių operacijų ir įvykių pripažinimo, įvertinimo ar pateikimo finansinėse ataskaitose principas.

II SKYRIUS NEMATERIALUSIS TURTAS

11. Nematerialusis turtas pripažįstamas, jeigu jis atitinka 13-ajame VSAFAS „Nematerialusis turtas“ nustatytą nematerialiojo turto apibrėžimą ir pripažinimo kriterijus.

12. Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje registruojamas įsigijimo ar pasigaminimo savikaina, jeigu VSAFAS nenustato kitaip.

13. Neatlygintinai iš kito viešojo sektoriaus subjekto gautas nematerialusis turtas registruojamas pagal perdavimo dokumentuose nurodytą įsigijimo savikainą, sukauptą amortizaciją ir nuvertėjimą, jeigu tokia informacija pateikta. Neatlygintinai gautas nematerialusis turtas iš ne viešojo sektoriaus objekto registruojamas pagal VSAFAS nustatytą vertinimo tvarką.

14. Išankstiniai apmokėjimai už nematerialųjį turtą registruojami tam skirtose sąskaitų plano sąskaitose.

15. Kiekvienam nematerialiojo turto vienetui nustatomas konkretus naudingo tarnavimo laikas, atsižvelgiant į numatomą turto naudojimo laikotarpį, panašaus pobūdžio ir naudojimo nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laiką, techninį, technologinį ar kitokį senėjimą, teises ar kitas naudojimo sąlygas, sutartinius apribojimus, priežiūros išlaidas ir kitus reikšmingus veiksnius.

16. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas gali būti ribotas arba neribotas. Jeigu nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas yra ribotas, jo amortizuojamoji vertė nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą naudingo tarnavimo laiką taikant tiesiogiai proporcingą, arba tiesinį, amortizacijos metodą.

17. Jeigu nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laiko objektyviai nustatyti neįmanoma, taikomi 13-ajame VSAFAS nustatyti nematerialiojo turto amortizacijos ekonominiai normatyvai.

18. Nematerialiojo turto, kurio naudingo tarnavimo laikas yra ribotas, amortizacija pradedama skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradedamas naudoti, pirmos dienos.

19. Nematerialiojo turto amortizacija nebeskaičiuojama nuo kito mėnesio, kai turtas perleidžiamas, nurašomas, kai pasibaigia jo naudojimo laikotarpis arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas šio turto nuvertėjimas, lygus jo likutinei vertei, pirmos dienos.

20. Nematerialusis turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas yra neribotas, neamortizuojamas. Tokio turto naudingo tarnavimo laikas peržiūrimas kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekiant nustatyti, ar aplinkybės vis dar pagrindžia neribotą naudingo tarnavimo laiką.

21. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje vertinama, ar yra požymių, kad nematerialusis turtas gali būti nuvertėjęs. Turto nuvertėjimas nustatomas ir apskaitoje registruojamas vadovaujantis 22-uosiu VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.

22. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas, amortizacijos normatyvai ir jų taikymo tvarka nustatomi bei tvirtinami Lietuvos namų direktoriaus įsakymu.

III SKYRIUS ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS

23. Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jeigu jis atitinka 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nustatytą ilgalaikio materialiojo turto apibrėžimą ir pripažinimo kriterijus.

24. Ilgalaikiu materialiuoju turtu pripažįstamas materialusis turtas, kurį Lietuvos namai valdo, naudoja ir kontroliuoja, kuris teiks ekonominės naudos arba paslaugų potencialą ilgiau kaip vienus metus, kurio įsigijimo ar pasigaminimo savikaina gali būti patikimai įvertinta ir kurio vertė yra ne mažesnė už 12-ajame VSAFAS nustatytą minimalią ilgalaikio materialiojo turto vertę, išskyrus standarte nustatytas išimtis.

25. Nuo 2025 m. sausio 1 d. minimali ilgalaikio materialiojo turto vertė yra 750,00 Eur. Materialusis turtas, kurio įsigijimo ar pasigaminimo savikaina mažesnė už nustatytą minimalią ilgalaikio materialiojo turto vertę ir kuris neatitinka kitų 12-ajame VSAFAS nustatytų ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo sąlygų, ilgalaikiu materialiuoju turtu nepripažįstamas.

26. Ilgalaikis materialusis turtas pagal pobūdį grupuojamas pagal 12-ajame VSAFAS ir viešojo sektoriaus subjektų privalomajame bendrajame sąskaitų plane nustatytas ilgalaikio materialiojo turto grupes.

27. Ilgalaikio materialiojo turto vienetai apskaitoje registruojami pagal atskirus turto vienetus, jiems suteikiant inventoriaus numerius ir užtikrinant turto buvimo vietas, atsakingų asmenų, įsigijimo šaltinio, naudingo tarnavimo laiko, nusidėvėjimo ir kitų apskaitai reikalingų duomenų atsekamumą.

28. Jeigu keli panašių savybių ir vienodo naudingo tarnavimo laiko turto vienetai negali funkcionuoti vieni be kitų, jie gali būti registruojami kaip vienas ilgalaikio materialiojo turto vienetas, jeigu jų bendra įsigijimo ar pasigaminimo savikaina atitinka ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus.

29. Įsigytas ilgalaikis materialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina. Į įsigijimo savikainą įtraukiama pirkimo kaina ir kitos tiesiogiai su

turto įsigijimu, pristatymu, parengimu naudoti ir turto naudojimo pradžia susijusios išlaidos, jeigu jos atitinka 12-ojo VSAFAS reikalavimus.

30. Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą apskaitoje registruojami tam skirtose sąskaitų plano sąskaitose kaip išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą.

31. Neatlygintinai iš kito viešojo sektoriaus subjekto gautas ilgalaikis materialusis turtas registruojamas pagal perdavimo dokumentuose nurodytą įsigijimo ar pasigaminimo savikainą, sukauptą nusidėvėjimą ir nuvertėjimą, jeigu tokie duomenys pateikti.

32. Neatlygintinai iš ne viešojo sektoriaus subjekto gautas ilgalaikis materialusis turtas registruojamas pagal 12-ajame VSAFAS nustatytą vertinimo tvarką, atsižvelgiant į turto tikrąją vertę arba kitą patikimai nustatytą vertę.

33. Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus žemę, kultūros vertybes ir kitas vertybes, finansinėse ataskaitose rodomas įsigijimo ar pasigaminimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir sukauptą nuvertėjimą, jeigu jis yra. Žemė, kultūros vertybės ir kitos vertybės po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose rodomos tikrąja verte, kaip nustatyta 12-ajame VSAFAS.

34. Ilgalaikio materialiojo turto balansinė vertė yra suma, kuria turtas rodomas finansinės būklės ataskaitoje. Ji nustatoma iš ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo ar pasigaminimo savikainos atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir sukauptą nuvertėjimą arba, kai taikomas tikrosios vertės metodas, pagal 12-ajame VSAFAS nustatytą tikrosios vertės vertinimo tvarką.

35. Ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė yra turto įsigijimo ar pasigaminimo savikaina, atėmus nustatytą likvidacinę vertę. Nudėvimoji vertė nuosekliai paskirstoma per visą turto naudingo tarnavimo laiką.

36. Lietuvių namų ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą, arba tiesinį, metodą, jeigu atskiru direktoriaus įsakymu ar apskaitos tvarka konkrečiam turto vienetui nenustatyta kitaip pagal 12-ojo VSAFAS leidžiamus metodus. 12-ajame VSAFAS nustatyti du ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo skaičiavimo metodai: tiesiogiai proporcingas, arba tiesinis, ir produkcijos vienetų metodas.

37. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradedamas naudoti, pirmos dienos.

38. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas nebeskaičiuojamas nuo kito mėnesio, kai turtas perleidžiamas, nurašomas, kai jo likutinė vertė tampa lygi likvidacinei vertei, kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas turto nuvertėjimas, lygus jo likutinei vertei, arba kai turtas nebenaudojamas Lietuvių namų veikloje. Ši nuostata netaikoma laikinai nenaudojamam ilgalaikiam materialiajam turtui.

39. Žemės, kultūros vertybių ir kitų vertybių, kurių naudingo tarnavimo laikas neribotas, nusidėvėjimas neskaičiuojamas. Neriboto naudojimo laiko turto pavyzdžiais laikoma žemė, kultūros vertybės ir kitos vertybės.

40. Ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikas ir likvidacinė vertė nustatomi kiekvienam ilgalaikio materialiojo turto vienetui, atsižvelgiant į numatomą turto naudojimo laikotarpį, turto naudojimo intensyvumą, techninį ar technologinį nusidėvėjimą, teisinius ar kitus naudojimo apribojimus, turto būklę ir kitas reikšmingas aplinkybes.

41. Ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikas, nusidėvėjimo normatyvai ir likvidacinė vertė tvirtinami Lietuvių namų direktoriaus įsakymu.

42. Ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikas ir likvidacinė vertė peržiūrimi kiekvienų finansinių metų pabaigoje ir, jeigu reikia, patikslinami atsižvelgiant į pasikeitusias vidaus ar išorės aplinkybes.

43. Ilgalaikio materialiojo turto remonto ir eksploatavimo išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos patiriamos, jeigu jos nepagerina turto naudingųjų savybių ir nepailgina jo naudingo tarnavimo laiko.

44. Ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimo, kapitalinio remonto, modernizavimo ar kitų esminio pagerinimo darbų išlaidos didina turto įsigijimo ar pasigaminimo savikainą, jeigu dėl šių darbų pagerinamos turto naudingosios savybės, pailginamas naudingo tarnavimo laikas arba padidinamas turto paslaugų potencialas ir šios išlaidos atitinka ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus.

45. Jeigu Lietuvių namai kaip nuomininkas ar panaudos gavėjas patiria išsinuomoto ar pagal panaudos sutartį naudojamo nekilnojamojo turto esminio pagerinimo išlaidas, kurių nuomotojas ar panaudos davėjas nekompensuoja, tokios išlaidos registruojamos kaip atskiras ilgalaikio materialiojo turto vienetas ir nudėvimos per likusį nuomos ar panaudos laikotarpį, jeigu jos atitinka 12-ojo VSAFAS reikalavimus.

46. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje vertinama, ar yra požymių, kad ilgalaikis materialusis turtas gali būti nuvertėjęs. Nustačius nuvertėjimo požymių, turto nuvertėjimas apskaičiuojamas ir registruojamas vadovaujantis 22-uju VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.

47. Ilgalaikio materialiojo turto vienetai, kurie nebeatitinka 12-ajame VSAFAS nustatyto ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijų, grupuojami arba nurašomi vadovaujantis 12-ojo VSAFAS, kitų taikytinų VSAFAS ir teisės aktų reikalavimais. Kai turtas nustoja atitikti ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus, taikomos 12-ojo VSAFAS 86 punkto nuostatos.

48. Visiškai nudėvėtas, tačiau Lietuvių namų veikloje vis dar naudojamas ilgalaikis materialusis turtas iš apskaitos nenurašomas vien dėl to, kad yra visiškai nudėvėtas. Toks turtas apskaitoje ir toliau kontroliuojamas, o informacija apie jį kaupiama ir atskleidžiama 12-ojo VSAFAS nustatyta tvarka. Finansų ministerija 2026 m. FABIS informacijoje nurodė, kad naujos DK grupės sąskaitos „0 143 Visiškai nudėvėtas, tačiau naudojamas viešojo sektoriaus subjekto veikloje, ilgalaikis materialusis turtas“ naudotinos 12-ojo VSAFAS 1 priedo informacijai kaupti, o informacija jose gali būti kaupiama ją pakartojant, nepergrupuojant ir nenurašant turto vien dėl šio atskleidimo.

49. Kai ilgalaikis materialusis turtas parduodamas, perduodamas, nurašomas arba kitaip netenkama jo kontrolės, apskaitoje nurašoma jo įsigijimo ar pasigaminimo savikaina,

sukauptas nusidėvėjimas ir sukauptas nuvertėjimas, jeigu jis buvo užregistruotas. Su turto perleidimu ar nurašymu susijęs rezultatas registruojamas pagal taikytinų VSAFAS reikalavimus.

50. Informacija apie ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikiama aiškinamajame rašte pagal 12-ojo VSAFAS nustatytas formas.

IV SKYRIUS ATSARGOS

51. Atsargos pripažįstamos, registruojamos apskaitoje, įvertinamos ir pateikiamos finansinėse ataskaitose vadovaujantis 8-uoju VSAFAS „Atsargos“.

52. Atsargomis laikomas Lietuvių namų trumpalaikis turtas, kurį įstaiga sunaudoja veikloje per vienus metus arba per vieną įprastinį veiklos ciklą, taip pat turtas, laikomas parduoti, perduoti, paskirstyti arba sunaudoti teikiant viešąsias paslaugas, jeigu jis atitinka 8-ajame VSAFAS nustatytą atsargų apibrėžimą ir pripažinimo kriterijus.

53. Lietuvių namų atsargoms priskiriamos medžiagos, žaliavos, ūkinės, raštinės, valymo, higienos, remonto, maisto, kuro ir kitos veikloje sunaudojamos atsargos, taip pat neatiduos naudoti ūkinis inventorių ir kitos atsargos, atitinkančios 8-ojo VSAFAS reikalavimus.

54. Atsargos apskaitoje registruojamos tada, kai Lietuvių namai įgyja atsargų kontrolę, kai tikėtina, kad jos bus sunaudotos įstaigos veikloje arba teiks paslaugų potencialą, ir kai jų įsigijimo ar pasigaminimo savikaina arba kita vertė gali būti patikimai nustatyta.

55. Pirminio pripažinimo metu atsargos apskaitoje registruojamos įsigijimo ar pasigaminimo savikaina, jeigu 8-ajame VSAFAS nenustatyta kitaip.

56. Atsargų įsigijimo savikainą sudaro pirkimo kaina, įskaitant negražintinus mokesčius, atėmus nuolaidas ir nukainojimus, taip pat kitos tiesiogiai su atsargų įsigijimu ir paruošimu naudoti susijusios išlaidos, jeigu jos pagal 8-ąjį VSAFAS gali būti įtraukiamos į atsargų savikainą.

57. Išankstiniai apmokėjimai už atsargas registruojami išankstinių apmokėjimų sąskaitose ir atsargomis pripažįstami tada, kai atsargos gaunamos ir Lietuvių namai įgyja jų kontrolę.

58. Neatlygintinai iš kito viešojo sektoriaus subjekto gautos atsargos registruojamos pagal perdavimo dokumentuose nurodytą atsargų vertę, jeigu ši vertė atitinka 8-ojo VSAFAS reikalavimus.

59. Neatlygintinai iš ne viešojo sektoriaus subjekto gautos atsargos registruojamos pagal 8-ajame VSAFAS nustatytą vertinimo tvarką. Jeigu atsargos gautos neatlygintinai ir jų vertė perdavimo dokumentuose nenurodyta arba negali būti patikimai nustatyta pagal dokumentus, jų vertė nustatoma vadovaujantis VSAFAS reikalavimais ir turimais patikimais duomenimis.

60. Atsargos, įsigytos už simbolinį atlygį, apskaitoje registruojamos pagal 8-ajame VSAFAS nustatytą tokių atsargų vertinimo tvarką.

61. Atsargos apskaitoje grupuojamos pagal jų pobūdį, paskirtį, finansavimo šaltinius, programas, materialiai atsakingus asmenis, saugojimo vietas ir kitus požymius, reikalingus apskaitai, vidaus kontrolei ir finansinėms ataskaitoms parengti.

62. Apskaičiuojant sunaudotų ar parduotų atsargų savikainą, Lietuvių namuose taikomas FIFO metodas, jeigu atskirose apskaitos tvarkose ar teisės aktuose nenustatyta kitaip.

63. Atsargos nurašomos į sąnaudas tada, kai jos sunaudojamos Lietuvių namų veikloje, perduodamos naudoti, perduodamos, perduodamos kitiems subjektams, sugenda, prarandamos arba dėl kitų priežasčių nebeatitinka atsargų pripažinimo kriterijų.

64. Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventorių. Ūkiniu inventoriu laikomas turtas, kuris pagal savo pobūdį naudojamas įstaigos veikloje, tačiau neatitinka ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijų.

65. Atiduoto naudoti ūkinio inventoriaus vertė nurašoma į sąnaudas jo perdavimo naudoti momentu. Siekiant užtikrinti turto kontrolę, atiduotas naudoti ūkinis inventorių registruojamas nebalansinėse sąskaitose kiekiu ir, kai taikoma, sumine išraiška.

66. Nebalansinėje apskaitoje naudojamas ūkinis inventorių kontroliuojamas pagal atsakingus asmenis, naudojimo vietas, inventoriaus rūšis ir kitus vidaus kontrolės tikslais reikalingus požymius.

67. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje įvertinama, ar atsargų balansinė vertė nėra didesnė už jų grynąją realizavimo vertę arba kitą pagal 8-ąją VSAFAS taikytiną vertę.

68. Jeigu atsargos yra sugadintos, pasenusios, netinkamos naudoti, neberekalingos įstaigos veiklai arba jų grynoji realizavimo vertė yra mažesnė už įsigijimo ar pasigaminimo savikainą, atsargų vertė sumažinama iki gryniosios realizavimo vertės, o vertės sumažėjimo suma pripažįstama ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis.

69. Jeigu aplinkybės, dėl kurių buvo sumažinta atsargų vertė, išnyksta arba grynoji realizavimo vertė padidėja, anksčiau pripažintas atsargų vertės sumažėjimas atkuriamas pagal 8-ojo VSAFAS reikalavimus, tačiau neviršijant atsargų įsigijimo ar pasigaminimo savikainos.

70. Atsargų inventorizacija atliekama teisės aktų ir Lietuvių namų vidaus dokumentų nustatyta tvarka. Inventorizacijos metu nustatyti atsargų trūkumai, perteklius, sugadinimas ar netinkamumas naudoti registruojami apskaitoje pagal inventorizacijos rezultatus, vadovo sprendimus ir VSAFAS reikalavimus.

71. Atsargos finansinėse ataskaitose pateikiamos pagal 8-ojo VSAFAS ir finansinių ataskaitų formų reikalavimus.

V SKYRIUS FINANSINIS TURTAI IR PINIGAI

72. Finansinis turtas pripažįstamas, registruojamas apskaitoje, įvertinamas ir pateikiamas finansinėse ataskaitose vadovaujantis 17-uoju VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“.

73. Finansiniam turtui priskiriami pinigai, pinigų ekvivalentai, gautinos sumos ir kitas finansinis turtas, kai Lietuvių namai įgyja teisę gauti pinigus arba kitą finansinį turtą ir ši teisė atitinka 17-ajame VSAFAS nustatytus finansinio turto pripažinimo kriterijus.

74. Finansinis turtas apskaitoje pripažįstamas tada, kai Lietuvos namai gauna arba pagal sutartį, teisės aktą, sąskaitą faktūrą, banko dokumentą, suderinimo aktą, pažymą, sprendimą ar kitą apskaitos dokumentą įgyja teisę gauti pinigus arba kitą finansinį turtą.

75. Pinigai ir kitas finansinis turtas, kurį numatoma gauti pagal planuojamus sandorius, apskaitoje finansiniu turtu nepripažįstami tol, kol jie neatitinka finansinio turto apibrėžimo ir pripažinimo kriterijų.

76. Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas įvertinamas įsigijimo savikaina, jeigu 17-ajame VSAFAS ar kituose taikytinuose VSAFAS nenustatyta kitaip.

77. Finansinis turtas apskaitoje registruojamas pagal jį pagrindžiančius dokumentus: sutartis, sąskaitas faktūras, perdavimo-priėmimo aktus, mokėjimo nurodymus, banko sąskaitų išrašus, pažymas, sprendimus, suderinimo aktus ir kitus apskaitos dokumentus.

78. Finansinis turtas Lietuvos namų apskaitoje grupuojamas į ilgalaikį ir trumpalaikį.

79. Ilgalaikiam finansiniam turtui priskiriamas finansinis turtas, kurį numatoma realizuoti arba atgauti vėliau kaip po 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos.

80. Trumpalaikiam finansiniam turtui priskiriamas finansinis turtas, kurį numatoma realizuoti arba atgauti per 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos.

81. Po pirminio pripažinimo finansinis turtas įvertinamas pagal 17-ojo VSAFAS reikalavimus, atsižvelgiant į finansinio turto pobūdį ir grupę.

82. Ilgalaikės gautinos sumos finansinėse ataskaitose rodomos amortizuota savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius, o trumpalaikės gautinos sumos – įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius, jeigu VSAFAS nenustato kitaip.

83. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje įvertinama, ar yra požymių, kad finansinis turtas gali būti nuvertėjęs. Nustačius finansinio turto nuvertėjimo požymius, apskaičiuojama tikėtina atgauti suma ir, jeigu ji mažesnė už finansinio turto balansinę vertę, registruojami finansinio turto nuvertėjimo nuostoliai.

84. Finansinio turto nuvertėjimo nuostoliai pripažįstami ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis, jeigu VSAFAS nenustato kitaip.

85. Jeigu vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais aplinkybės, dėl kurių buvo pripažintas finansinio turto nuvertėjimas, pasikeičia ir anksčiau pripažintas nuvertėjimas sumažėja, nuvertėjimo suma atkurama pagal 17-ojo VSAFAS reikalavimus.

86. Pinigams priskiriami pinigai banko sąskaitose ir, jeigu taikoma, kasoje esantys pinigai. Pinigų apskaita tvarkoma eurais pagal banko sąskaitų išrašus, kasos dokumentus ir kitus pinigų judėjimą pagrindžiančius apskaitos dokumentus.

87. Pinigų ekvivalentams priskiriamos trumpalaikės, likvidžios investicijos, kurios gali būti greitai ir lengvai iškeičiamos į žinomą pinigų sumą ir kurių vertės pasikeitimo rizika yra nereikšminga, jeigu tokios investicijos atitinka VSAFAS nustatytus pinigų ekvivalentų požymius.

88. Lietuvos namų pinigai ir pinigų ekvivalentai apskaitoje detalizuojami pagal banko sąskaitas, finansavimo šaltinius, programas, valstybės funkcijas, ekonominės klasifikacijos

straipsnius ir kitus privalomus požymius, kai to reikia finansinei apskaitai, biudžeto vykdymo kontrolei, finansavimo sutarčių sąlygoms vykdyti ir finansinėms ataskaitoms parengti.

89. Pinigų likučiai banko sąskaitose derinami su banko sąskaitų išrašais. Nustatyti neatitikimai aiškinami ir taisomi pagal apskaitos dokumentus, vidaus kontrolės procedūras ir apskaitos klaidų taisymo tvarką.

90. Užsienio valiuta turimi pinigai ir kitas finansinis turtas apskaitoje registruojami ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje perkainojami vadovaujantis 21-uju VSAFAS „Sandoriai užsienio valiuta“.

91. Finansinis turtas nurašomas iš apskaitos, kai Lietuvių namai netenka teisės gauti pinigus ar kitą finansinį turtą, kai finansinis turtas gražinamas, parduodamas, perleidžiamas, nurašomas kaip neatgautinas arba kai pasibaigia teisės į finansinio turto teikiamą naudą.

92. Informacija apie finansinį turtą, pinigus ir pinigų ekvivalentus finansinėse ataskaitose ir aiškinamajame rašte pateikiama pagal 17-ojo VSAFAS, finansinių ataskaitų formų ir kitų taikytinų VSAFAS reikalavimus.

VI SKYRIUS GAUTINOS SUMOS

93. Gautinos sumos pripažįstamos, registruojamos apskaitoje, įvertinamos ir pateikiamos finansinėse ataskaitose vadovaujantis 17-uju VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, jeigu kitų VSAFAS nuostatos nenustato kitaip.

94. Gautinos sumos apskaitoje registruojamos tada, kai Lietuvių namai įgyja teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turtą pagal sutartį, teisės aktą, sąskaitą faktūrą, finansavimo dokumentą, suderinimo aktą, pažymą, sprendimą ar kitą apskaitos dokumentą.

95. Gautinoms sumoms priskiriamos ilgalaikės gautinos sumos ir per vienus metus gautinos sumos. Per vienus metus gautinoms sumoms priskiriamos sukauptos paslaugos, gautinos finansavimo sumos, gautinos sumos iš biudžeto už pervestas pajamų įmokas, gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas ir kitos gautinos sumos.

96. Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu įvertinamos įsigijimo savikaina, jeigu 17-ajame VSAFAS ar kituose taikytiniuose VSAFAS nenustatyta kitaip.

97. Ilgalaikėmis gautinomis sumomis laikomos sumos, kurias numatoma atgauti vėliau kaip po 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos. Trumpalaikėmis gautinomis sumomis laikomos sumos, kurias numatoma atgauti per 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos.

98. Po pirminio pripažinimo ilgalaikės gautinos sumos finansinėse ataskaitose rodomos amortizuota savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius, o trumpalaikės gautinos sumos – įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius, jeigu VSAFAS nenustato kitaip.

99. Sukauptos gautinos sumos registruojamos tada, kai ataskaitiniu laikotarpiu Lietuvių namai įgyja teisę gauti pajamas ar kompensuotinas sumas, tačiau pinigai ar kiti atsiskaitymo dokumentai iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos dar nėra gauti.

100. Gautinos finansavimo sumos registruojamos tada, kai pagal finansavimo sutartį, teisės aktą, patvirtintą sąmatą, paraišką, pažymą, sprendimą ar kitą dokumentą Lietuvių namai įgyja teisę gauti finansavimo sumas. Gautinų finansavimo sumų pripažinimas, panaudojimas, pripažinimas finansavimo pajamomis ir gražinimas apskaitoje atliekamas vadovaujantis 20-uoju VSAFAS „Finansavimo sumos“.

101. Gautinos sumos iš biudžeto už pervestas pajamų įmokas registruojamos tada, kai Lietuvių namai įgyja teisę gauti arba susigrąžinti iš biudžeto pervestas pajamų įmokas teisės aktu nustatyta tvarka.

102. Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą ir paslaugas registruojamos tada, kai Lietuvių namai suteikia teisę naudotis turtu, perduoda prekes ar turtą, suteikia paslaugas arba įvykdo kitas pajamų pripažinimo sąlygas pagal taikytinus VSAFAS ir sutarties sąlygas.

103. Kitos gautinos sumos registruojamos tada, kai Lietuvių namai įgyja teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turtą ir tokia teisė gali būti patikimai įvertinta.

104. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje įvertinama, ar yra požymių, kad gautinos sumos gali būti neatgautos arba atgautos ne visa apimtimi.

105. Gautinų sumų nuvertėjimo požymiais gali būti skolininko finansiniai sunkumai, mokėjimo termino praleidimas, ginčas dėl skolos, skolininko bankroto, likvidavimo ar restruktūrizavimo procesas, nesėkmingas išieškojimas, senaties termino suėjimo rizika arba kita informacija, rodanti, kad visa gautina suma gali būti neatgauta.

106. Nustačius gautinų sumų nuvertėjimo požymių, apskaičiuojama tikėtina atgauti suma. Jeigu tikėtina atgauti suma yra mažesnė už gautinos sumos balansinę vertę, apskaitoje registruojamas gautinos sumos nuvertėjimas.

107. Gautinų sumų nuvertėjimo nuostoliai pripažįstami ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis, jeigu VSAFAS nenustato kitaip.

108. Jeigu vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais aplinkybės, dėl kurių buvo pripažintas gautinos sumos nuvertėjimas, pasikeičia ir tikėtina atgauti suma padidėja, anksčiau pripažintas nuvertėjimas atkuriamas pagal 17-ojo VSAFAS reikalavimus.

109. Beviltiškomis laikomos gautinos sumos, kurių neįmanoma arba netikslinga išieškoti, kai yra surinkti tai pagrindžiantys dokumentai ir priimtas įgalioto asmens sprendimas. Beviltiškos gautinos sumos nurašomos teisės aktu, VSAFAS ir Lietuvių namų vidaus dokumentų nustatyta tvarka.

110. Gautinų sumų nurašymas nepanaikina teisės reikalauti skolos, jeigu tokia teisė pagal teisės aktus išlieka. Tokios sumos, kai reikia, kontroliuojamos nebalansinėje apskaitoje arba kituose vidaus apskaitos registruose.

111. Gautinos sumos derinamos su skolininkais, finansavimo teikėjais, atskaitingais asmenimis ir kitais subjektais teisės aktų bei Lietuvių namų vidaus dokumentų nustatyta tvarka.

112. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje gautinų sumų likučiai inventorizuojami. Inventorizacijos metu nustatyti neatitikimai registruojami apskaitoje pagal suderinimo, inventorizacijos ir kitus apskaitos dokumentus.

113. Gautinos sumos finansinėse ataskaitose pateikiamos pagal jų pobūdį, terminą, atgavimo tikimybę ir finansinių ataskaitų formų reikalavimus. Informacija apie reikšmingas gautinas sumas, jų nuvertėjimą ir kitus reikšmingus pokyčius pateikiama aiškinamajame rašte.

VII SKYRIUS FINANSAVIMO SUMOS

114. Finansavimo sumos pripažįstamos, registruojamos apskaitoje, įvertinamos ir pateikiamos finansinėse ataskaitose vadovaujantis 20-uoju VSAFAS „Finansavimo sumos“.

115. Finansavimo sumoms priskiriami Lietuvių namų gauti arba gautini pinigai ir kitas turtas, skirtas Lietuvių namų nuostatuose nustatytiems tikslams pasiekti, funkcijoms atlikti, programoms įgyvendinti, pavedimams vykdyti, išlaidoms kompensuoti arba nepiniginiam turtui įsigyti.

116. Finansavimo sumos gali būti gaunamos iš valstybės biudžeto, savivaldybės biudžeto, Europos Sąjungos, užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų, kitų viešojo sektoriaus subjektų, juridinių ir fizinių asmenų bei kitų finansavimo šaltinių, jeigu tokios lėšos ar turtas atitinka finansavimo sumų pripažinimo požymius.

117. Finansavimo sumos pagal paskirtį skirstomos į:

117.1. finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti;

117.2. finansavimo sumas kitoms išlaidoms kompensuoti.

118. Finansavimo sumoms nepiniginiam turtui įsigyti priskiriamos finansavimo sumos ilgalaikiam materialiajam turtui, ilgalaikiam nematerialiajam turtui, atsargoms ir kitam nepiniginiam turtui įsigyti, taip pat neatlygintinai gautas nepiniginis turtas, jeigu jis atitinka 20-ojo VSAFAS nustatytus finansavimo sumų požymius.

119. Finansavimo sumoms kitoms išlaidoms kompensuoti priskiriamos finansavimo sumos darbo užmokesčio, socialinio draudimo įmokų, prekių, paslaugų, komandiruočių, komunalinių paslaugų, remonto, kvalifikacijos kėlimo ir kitoms einamosioms išlaidoms kompensuoti, kai jos nėra skirtos nepiniginiam turtui įsigyti.

120. Finansavimo sumos apskaitoje registruojamos tada, kai Lietuvių namai įgyja teisę jas gauti arba kai finansavimo sumos faktiškai gaunamos, jeigu tenkinami 20-ajame VSAFAS nustatyti pripažinimo kriterijai ir jų suma gali būti patikimai įvertinta.

121. Gautinos finansavimo sumos registruojamos tada, kai pagal teisės aktą, finansavimo sutartį, patvirtintą sąmatą, paraišką, sprendimą, pažymą ar kitą dokumentą Lietuvių namai įgyja teisę gauti finansavimo sumas.

122. Gautos finansavimo sumos registruojamos pagal banko sąskaitų išrašus, mokėjimo dokumentus, perdavimo-priėmimo aktus, sutartis, finansavimo pažymas ar kitus finansavimo gavimą pagrindžiančius dokumentus.

123. Neatlygintinai gautas nepiniginis turtas, kuris pagal 20-ąjį VSAFAS laikomas finansavimo suma, apskaitoje registruojamas pagal perdavimo dokumentuose nurodytą vertę arba kitą pagal taikytinus VSAFAS nustatytą vertę.

124. Finansavimo sumos apskaitoje detalizuojamos pagal finansavimo šaltinius, paskirtį, programas, valstybės funkcijas, ekonominės klasifikacijos straipsnius, finansavimo teikėjus, sutartis, projektus ir kitus požymius, reikalingus apskaitai, finansavimo sąlygų vykdymo kontrolei, ataskaitoms parengti ir tarpusavio operacijoms suderinti.

125. Gautos arba gautinos finansavimo sumos nepripažįstamos finansavimo pajamomis jų gavimo momentu, išskyrus atvejus, kai 20-asis VSAFAS nustato kitaip.

126. Finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais ataskaitiniais laikotarpiais, kuriais patiriamos su šiomis finansavimo sumomis susijusios sąnaudos arba kai finansavimo sumos panaudojamos pagal jų paskirtį.

127. Finansavimo sumos kitoms išlaidoms kompensuoti pripažįstamos finansavimo pajamomis tą ataskaitinį laikotarpį, kurį pripažįstamos sąnaudos, kurioms kompensuoti finansavimo sumos buvo skirtos.

128. Finansavimo sumos nepiniginiam turtui įsigyti pripažįstamos finansavimo pajamomis ta dalimi, kuria atitinkamas nepiniginis turtas sunaudojamas, nudėvimas, amortizuojamas, nurašomas, perleidžiamas arba kitaip netenka paslaugų potencialo, jeigu 20-asis VSAFAS ar kiti VSAFAS nenustato kitaip.

129. Jeigu finansavimo sumomis įsigytas ilgalaikis materialusis ar nematerialusis turtas naudojamas Lietuvių namų veikloje, finansavimo pajamos pripažįstamos proporcingai to turto nusidėvėjimo arba amortizacijos sąnaudoms.

130. Jeigu finansavimo sumomis įsigytos atsargos sunaudojamos Lietuvių namų veikloje, finansavimo pajamos pripažįstamos tuo laikotarpiu, kuriuo pripažįstamos sunaudotų atsargų sąnaudos.

131. Nepanaudotos finansavimo sumos finansinės būklės ataskaitoje rodomos kaip finansavimo sumų likutis, kol jos nepanaudojamos pagal paskirtį, nepripažįstamos finansavimo pajamomis arba neatsiranda prievolė jas grąžinti finansavimo teikėjui.

132. Finansavimo sumos, kurios turi būti grąžintos finansavimo teikėjui dėl nepanaudojimo, netinkamo panaudojimo, sutarties sąlygų nevykdymo ar kitų teisės aktuose arba finansavimo sutartyse nustatytų priešasčių, registruojamos kaip grąžintinos finansavimo sumos.

133. Grąžintinos finansavimo sumos registruojamos tada, kai Lietuvių namai įgyja prievolę jas grąžinti pagal teisės aktą, finansavimo sutartį, sprendimą, patikrinimo aktą, suderinimo dokumentą ar kitą prievolę pagrindžiantį dokumentą.

134. Jeigu finansavimo sumos panaudojamos ne pagal paskirtį arba nustatoma, kad jos nebeatitinka finansavimo sumų pripažinimo kriterijų, apskaitoje atliekami įrašai pagal 20-ojo VSAFAS, finansavimo sutarties ir kitų teisės aktų reikalavimus.

135. Finansavimo sumų likučiai, gautos, gautinos, panaudotos, perduotos, gražintinos ir gražintos finansavimo sumos derinamos su finansavimo teikėjais ir kitais viešojo sektoriaus subjektais teisės aktų, VSAFAS ir Lietuvių namų vidaus dokumentų nustatyta tvarka.

136. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje finansavimo sumų likučiai inventorizuojami ir sutikrinami su apskaitos registrais, finansavimo sutarčių duomenimis, banko sąskaitų išrašais, suderinimo aktais, VSAKIS informacija ir kitais dokumentais.

137. Finansavimo sumos finansinėse ataskaitose ir aiškinamajame rašte pateikiamos pagal finansavimo šaltinius, paskirtį ir pokyčius per ataskaitinį laikotarpį, taikant 20-ojo VSAFAS ir finansinių ataskaitų formų reikalavimus.

VIII SKYRIUS FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

138. Finansiniai įsipareigojimai pripažįstami, registruojami apskaitoje, įvertinami ir pateikiami finansinėse ataskaitose vadovaujantis 17-uoju VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, jeigu jų apskaitai netaikomas kitas specialus VSAFAS.

139. Finansiniais įsipareigojimais laikomi Lietuvių namų įsipareigojimai sumokėti pinigus arba atsiskaityti kitu finansiniu turtu, atsirandantys iš sutarčių, teisės aktų, gautų prekių, paslaugų, darbų, finansavimo gražinimo prievolių, mokėjimo dokumentų, darbo santykių, mokesčių ar kitų įsipareigojimus pagrindžiančių dokumentų.

140. Finansiniai įsipareigojimai apskaitoje pripažįstami tada, kai Lietuvių namai prisiima prievolę sumokėti pinigus arba atsiskaityti kitu finansiniu turtu ir kai įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta.

141. Įsipareigojimai pagal planuojamus sandorius nepripažįstami finansiniais įsipareigojimais tol, kol jie neatitinka finansinio įsipareigojimo apibrėžimo ir pripažinimo kriterijų.

142. Finansiniai įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu įvertinami įsigijimo savikaina, jeigu 17-ajame VSAFAS ar kituose taikytinuose VSAFAS nenustatyta kitaip.

143. Finansiniai įsipareigojimai apskaitoje registruojami pagal juos pagrindžiančius dokumentus: sutartis, sąskaitas faktūras, perdavimo-priėmimo aktus, darbo užmokesčio apskaičiavimo dokumentus, mokesčių deklaracijas, finansavimo sutarčių ar sprendimų dokumentus, banko dokumentus, suderinimo aktus, pažymas ir kitus apskaitos dokumentus.

144. Finansiniai įsipareigojimai Lietuvių namų apskaitoje grupuojami į ilgalaikius ir trumpalaikius. Ilgalaikiais finansiniais įsipareigojimais laikomi įsipareigojimai, kuriuos Lietuvių namai turi įvykdyti vėliau kaip po 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos. Trumpalaikiais finansiniais įsipareigojimais laikomi įsipareigojimai, kuriuos Lietuvių namai turi įvykdyti per 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos.

145. Trumpalaikiams finansiniams įsipareigojimams priskiriama ilgalaikių finansinių įsipareigojimų einamųjų metų dalis, tiekėjams mokėtinos sumos, su darbo santykiais susiję įsipareigojimai, mokėtinos sumos į biudžetus ir fondus, sukauptos mokėtinos sumos, gražintinos finansavimo sumos, kitos mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai.

146. Ilgalaikiams finansiniams įsipareigojimams priskiriami įsipareigojimai, kurie pagal savo pobūdį ir įvykdymo terminą atitinka ilgalaikių finansinių įsipareigojimų požymius. Jeigu Lietuvių namai turi finansinės nuomos įsipareigojimų, jie apskaitomi vadovaujantis 19-uoju VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“.

147. Po pirminio pripažinimo finansiniai įsipareigojimai vertinami pagal 17-ojo VSAFAS reikalavimus: ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai – amortizuota savikaina, trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai – įsigijimo savikaina, jeigu VSAFAS nenustato kitaip.

148. Tiekėjams mokėtinos sumos registruojamos tada, kai Lietuvių namai gauna prekes, paslaugas ar darbus ir atsiranda prievolė už juos atsiskaityti pagal sutartį, sąskaitą faktūrą, perdavimo-priėmimo aktą ar kitą apskaitos dokumentą.

149. Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai registruojami tada, kai darbuotojai įgyja teisę į darbo užmokestį, atostoginius, išeitines išmokas, kompensacijas ar kitas su darbo santykiais susijusias išmokas. Šie įsipareigojimai apskaitomi vadovaujantis 24-uoju VSAFAS.

150. Mokėtinos sumos į biudžetus ir fondus registruojamos tada, kai Lietuvių namams atsiranda prievolė sumokėti mokesčius, socialinio draudimo įmokas, privalomojo sveikatos draudimo įmokas ar kitas teisės aktuose nustatytas sumas.

151. Sukauptos mokėtinos sumos registruojamos tada, kai ataskaitiniu laikotarpiu Lietuvių namai gauna prekes, paslaugas, darbus ar darbuotojų paslaugas, tačiau iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos sąskaita faktūra, mokėjimo dokumentas ar kitas galutinis atsiskaitymo dokumentas dar nėra gautas arba įsipareigojimo suma turi būti apskaičiuota pagal kaupimo principą.

152. Gražintinos finansavimo sumos registruojamos tada, kai Lietuvių namams atsiranda prievolė gražinti finansavimo sumas finansavimo teikėjui dėl nepanaudotų, netinkamai panaudotų ar kitų pagal teisės aktus, finansavimo sutartis, sprendimus ar patikrinimo dokumentus gražintinų finansavimo sumų.

153. Finansiniai įsipareigojimai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami eurais pagal sandorio dieną galiojantį euro ir užsienio valiutos santykį, o ataskaitinio laikotarpio pabaigoje perkainojami vadovaujantis 21-uoju VSAFAS „Sandoriai užsienio valiuta“.

154. Finansiniai įsipareigojimai nurašomi iš apskaitos tada, kai jie įvykdomi, panaikinami, pasibaigia, yra perleidžiami kitam subjektui arba kai Lietuvių namai teisės aktų nustatyta tvarka atleidžiami nuo prievolės juos vykdyti.

155. Finansinių įsipareigojimų likučiai derinami su tiekėjais, darbuotojais, finansavimo teikėjais, biudžetais, fondais ir kitais kreditoriais teisės aktų bei Lietuvių namų vidaus dokumentų nustatyta tvarka.

156. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje finansinių įsipareigojimų likučiai inventorizuojami ir sutikrinami su apskaitos registrais, skolų suderinimo aktais, sutartimis, sąskaitomis, darbo užmokesčio apskaitos dokumentais, mokesčių deklaracijomis ir kitais įsipareigojimus pagrindžiančiais dokumentais.

157. Informacija apie finansinius įsipareigojimus finansinėse ataskaitose ir aiškinamajame rašte pateikiama pagal 17-ojo VSAFAS, 2-ojo VSAFAS „Finansinės būklės ataskaita“, 6-ojo VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“ ir kitų taikytinų VSAFAS reikalavimus.

IX SKYRIUS SU DARBO SANTYKIAIS SUSIJUSIOS IŠMOKOS

158. Su darbo santykiais susijusios išmokos pripažįstamos, registruojamos apskaitoje, įvertinamos ir pateikiamos finansinėse ataskaitose vadovaujantis 24-uju VSAFAS „Su darbo santykiais susijusios išmokos“.

159. Su darbo santykiais susijusioms išmokoms priskiriamos išmokos darbuotojams, atsirandančios iš darbo, tarnybos ar kitų teisinių santykių, kurie savo esme atitinka darbo santykius.

160. Su darbo santykiais susijusioms išmokoms priskiriamas darbo užmokestis, priemokos, priedai, premijos, kompensacijos, atostoginiai, ligos išmokos, išėtinės išmokos, socialinio draudimo įmokos, kitos su darbo santykiais susijusios išmokos pinigais ir, jeigu taikoma, natūra.

161. Su darbo santykiais susijusios išmokos pripažįstamos sąnaudomis ir įsipareigojimais tą ataskaitinį laikotarpį, kurį darbuotojai atlieka darbą arba įgyja teisę į atitinkamas išmokas, neatsižvelgiant į jų išmokėjimo momentą.

162. Darbo užmokestis ir su juo susijusios socialinio draudimo įmokos apskaitoje registruojamos pagal darbo užmokesčio apskaičiavimo žiniaraščius, darbo laiko apskaitos dokumentus, darbo sutartis, įsakymus, pažymas, deklaracijas ir kitus apskaitos dokumentus.

163. Mokėtinas darbo užmokestis, gyventojų pajamų mokestis, socialinio draudimo įmokos, privalomojo sveikatos draudimo įmokos ir kitos su darbo santykiais susijusios mokėtinos sumos apskaitoje registruojamos kaip trumpalaikiai įsipareigojimai, jeigu jos turi būti sumokėtos per 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos.

164. Atostoginių kaupimai apskaitoje registruojami pagal kaupimo principą. Atostoginių kaupimai pripažįstami tada, kai darbuotojai įgyja teisę į apmokamas kasmetines atostogas, tačiau iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos šios atostogos dar nėra panaudotos.

165. Atostoginių kaupimų suma apskaičiuojama pagal darbuotojų sukauptų, bet nepanaudotų kasmetinių atostogų dienų skaičių, vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarką ir su šiomis išmokomis susijusias darbdavio socialinio draudimo įmokas.

166. Atostoginių kaupimai peržiūrimi ir tikslinami kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, kad finansinėse ataskaitose būtų teisingai parodytas Lietuvių namų įsipareigojimas darbuotojams už sukauptas, bet nepanaudotas kasmetines atostogas.

167. Ligos išmokos ir kitos darbuotojams mokamos kompensacinio pobūdžio išmokos pripažįstamos sąnaudomis ir įsipareigojimais tada, kai darbuotojas įgyja teisę į šias išmokas pagal teisės aktus, darbo sutartis, kolektyvines sutartis ar vidaus dokumentus.

168. Premijos, priedai, priemokos ir kitos skatinamojo pobūdžio išmokos pripažįstamos sąnaudomis ir įsipareigojimais tada, kai Lietuvių namai turi dabartinę prievolę jas išmokėti ir šių išmokų suma gali būti patikimai įvertinta.

169. Išėtinės išmokos ir kitos išmokos, susijusios su darbo santykių pasibaigimu, pripažįstamos sąnaudomis ir įsipareigojimais tada, kai Lietuvių namai turi teisinę arba neatšaukiamąją prievolę jas išmokėti ir išmokų suma gali būti patikimai įvertinta.

170. Jeigu su darbo santykiais susijusios išmokos turi būti mokamos vėliau kaip po 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos, jos registruojamos ir vertinamos pagal 24-ojo VSAFAS reikalavimus, atsižvelgiant į jų pobūdį, mokėjimo terminą ir įvertinimo patikimumą.

171. Su darbo santykiais susijusios išmokos, kurios kompensuojamos finansavimo sumomis, sąnaudomis pripažįstamos pagal 24-ojo VSAFAS ir 11-ojo VSAFAS reikalavimus, o susijusios finansavimo pajamos pripažįstamos pagal 20-ojo VSAFAS reikalavimus tuo laikotarpiu, kuriuo pripažįstamos atitinkamos sąnaudos.

172. Su darbo santykiais susijusių išmokų sąnaudos apskaitoje detalizuojamos pagal finansavimo šaltinius, programas, valstybės funkcijas, ekonominės klasifikacijos straipsnius, segmentus ir kitus privalomus požymius, reikalingus apskaitai, biudžeto vykdymo kontrolei ir finansinėms ataskaitoms parengti.

173. Su darbo santykiais susijusių įsipareigojimų likučiai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sutikrinami su darbo užmokesčio apskaitos registrais, mokėjimų dokumentais, mokesčių ir socialinio draudimo deklaracijomis, atostogų likučių duomenimis ir kitais apskaitos dokumentais.

174. Informacija apie su darbo santykiais susijusias išmokas finansinėse ataskaitose ir aiškinamajame rašte pateikiama pagal 24-ojo VSAFAS, 6-ojo VSAFAS ir finansinių ataskaitų formų reikalavimus.

175. Jeigu Lietuvių namams pagal 24-ojo VSAFAS priedą taikomi atskiri su darbo santykiais susijusių išmokų atskleidimo reikalavimai, tokia informacija aiškinamajame rašte pateikiama pagal 24-ojo VSAFAS priedo reikalavimus.

X SKYRIUS SĄNAUDOS

176. Sąnaudos pripažįstamos, registruojamos apskaitoje, įvertinamos ir pateikiamos finansinėse ataskaitose vadovaujantis 11-uju VSAFAS „Sąnaudos“, kitais taikytiniais VSAFAS ir kaupimo bei palyginamumo principais.

177. Sąnaudomis laikomas ekonominės naudos ar paslaugų potencialo sumažėjimas dėl turto sunaudojimo, turto nuvertėjimo, turto netekimo, įsipareigojimų padidėjimo ar kitų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, dėl kurių sumažėja Lietuvių namų grynasis turtas, išskyrus jo sumažėjimą dėl grynojo turto perdavimo savininkui ar kitų VSAFAS nustatytų atvejų.

178. Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos patiriamos, neatsižvelgiant į pinigų išmokėjimo laiką, jeigu VSAFAS nenustato kitaip.

179. Sąnaudos pripažįstamos pagal kaupimo principą, kai jos susijusios su ataskaitiniu laikotarpiu suteiktomis paslaugomis, atliktomis funkcijomis, sunaudotu turtu, darbuotojų atliktu darbu, gautomis prekėmis, paslaugomis ar darbais arba kai atsiranda prievolė apmokėti už gautas prekes, paslaugas, darbus ar kitas prievoles.

180. Jeigu išlaidos atitinka turto pripažinimo kriterijus, jos nepripažįstamos sąnaudomis iš karto, o registruojamos kaip turtas ir sąnaudomis pripažįstamos vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais, kai turtas sunaudojamas, nudėvimas, amortizuojamas, nuvertėja, nurašomas ar kitaip netenka paslaugų potencialo.

181. Sąnaudos, tenkančios keliems ataskaitiniams laikotarpiams, paskirstomos tiems laikotarpiams, su kuriais jos yra susijusios. Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos sąnaudomis pripažįstami proporcingai laikotarpiui, kuriam jos priskirtinos, arba tada, kai gaunama atitinkama prekė, paslauga ar kita nauda.

182. Lietuvių namų sąnaudos finansinėse ataskaitose grupuojamos pagal jų pobūdį, atsižvelgiant į 11-ojo VSAFAS ir veiklos rezultatų ataskaitos formos reikalavimus.

183. Sąnaudos apskaitoje detalizuojamos pagal sąnaudų pobūdį, finansavimo šaltinius, programas, valstybės funkcijas, ekonominės klasifikacijos straipsnius, segmentus, padalinius, projektus ir kitus požymius, reikalingus apskaitai, vidaus kontrolei, biudžeto vykdymo kontrolei ir finansinėms ataskaitoms parengti.

184. Lietuvių namų sąnaudoms priskiriamos:

184.1. su darbo santykiais susijusios sąnaudos;

184.2. nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos;

184.3. nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudos

184.4. prekių ir paslaugų sąnaudos:

184.4.1. mitybos sąnaudos;

184.4.2. medikamentų ir medicininių prekių ir paslaugų sąnaudos;

184.4.3. ryšių įrangos ir ryšių paslaugų sąnaudos;

184.4.4. transporto išlaikymo ir transporto paslaugų sąnaudos;

184.4.5. aprangos ir patalynės sunaudojimo ir priežiūros sąnaudos;

184.4.6. kvalifikacijos kėlimo sąnaudos;

184.4.7. reprezentacinės sąnaudos;

184.4.8. komandiruočių sąnaudos;

184.4.9. materialiojo turto paprastojo remonto prekių ir paslaugų sąnaudos;

184.4.10. komunalinių paslaugų sąnaudos;

184.4.10.1. šildymo sąnaudos;

184.4.10.2. elektros energijos sąnaudos;

184.4.10.3. vandentiekio ir kanalizacijos sąnaudos;

184.4.11. informacinių technologijų prekių ir paslaugų sąnaudos;

184.4.12. kitų prekių ir paslaugų subjekto veiklai sąnaudos.

185. Prekių ir paslaugų sąnaudos pripažįstamos tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kuriuo prekės sunaudojamos, paslaugos suteikiamos, darbai atliekami arba Lietuvos namai įgyja prievolę atsiskaityti už gautas prekes, paslaugas ar darbus.

186. Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudoms priskiriamos nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos ir ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudos.

187. Nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudoms priskiriamos atsargų nuvertėjimo iki grynosios galimo realizavimo vertės, gautinų sumų, ilgalaikio materialiojo turto, nematerialiojo turto ir kito turto nurašymo ir nuvertėjimo sąnaudos, prekių ar kitų atsargų nurašymo sąnaudos, išskyrus 11-ojo Standarto „Sąnaudos“ 14.2 papunktyje nurodytas prekių sąnaudas.

188. Atsargų nurašymo sąnaudos pripažįstamos tada, kai atsargos sunaudojamos Lietuvos namų veikloje, prarandamos, sugenda, tampa netinkamos naudoti arba dėl kitų priežasčių nebeatitinka atsargų pripažinimo kriterijų.

189. Su darbo santykiais susijusioms sąnaudoms priskiriamos darbo užmokesčio sąnaudos, ligos pašalpų sąnaudos, socialinio draudimo sąnaudos ir kitos su darbo santykiais susijusios sąnaudos, registruojamos pagal 24-ąją VSAFAS ir Lietuvos namų naudojamą sąskaitų planą.

190. Sąnaudos, kurios kompensuojamos finansavimo sumomis, pripažįstamos pagal 11-ojo VSAFAS reikalavimus, o susijusios finansavimo pajamos pripažįstamos pagal 20-ojo VSAFAS reikalavimus tuo pačiu ataskaitiniu laikotarpiu, kuriuo pripažįstamos atitinkamos sąnaudos.

191. Sąnaudos registruojamos pagal apskaitos dokumentus: sąskaitas faktūras, perdavimo-priėmimo aktus, sutartis, darbo užmokesčio apskaičiavimo dokumentus, atsargų nurašymo aktus, ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir nematerialiojo turto amortizacijos skaičiavimo dokumentus, komandiruočių dokumentus, banko dokumentus, pažymas ir kitus apskaitos dokumentus.

192. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje patikrinama, ar visos sąnaudos priskirtos tinkamam ataskaitiniam laikotarpiui, ar užregistruotos sukauptos sąnaudos, ateinančių laikotarpių sąnaudos, nusidėvėjimas, amortizacija, nuvertėjimas, atsargų sunaudojimas ir kitos reikšmingos sąnaudų sumos.

193. Informacija apie sąnaudas finansinėse ataskaitose ir aiškinamajame rašte pateikiama pagal 11-ojo VSAFAS, 3-iojo VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“, 6-ojo VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“, 25-ojo VSAFAS „Segmentai“ ir kitų taikytinų VSAFAS reikalavimus.

XI SKYRIUS PAJAMOS

194. Pajamos pripažįstamos, įvertinamos, registruojamos apskaitoje, grupuojamos ir pateikiamos finansinėse ataskaitose vadovaujantis 10-uju VSAFAS „Kitos pajamos“, 20-uju VSAFAS „Finansavimo sumos“ ir kitais taikytiniais VSAFAS.

195. Lietuvių namų pajamoms priskiriamos finansavimo pajamos ir kitos pajamos.

196. Finansavimo pajamos pripažįstamos, registruojamos apskaitoje ir pateikiamos finansinėse ataskaitose vadovaujantis 20-uju VSAFAS „Finansavimo sumos“.

197. Kitoms pajamoms priskiriamos pajamos, kurios nepriskiriamos finansavimo pajamoms ir kurios pagal savo pobūdį atitinka 10-ojo VSAFAS „Kitos pajamos“ reikalavimus.

198. Pajamos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo principu, t. y. tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos uždirbamos arba kai pagal VSAFAS atsiranda pagrindas jas pripažinti, neatsižvelgiant į pinigų gavimo momentą.

199. Finansavimo pajamos pripažįstamos tada, kai finansavimo sumos panaudojamos Lietuvių namų veiklai vykdyti, sąnaudoms kompensuoti arba nepiniginiam turtui įsigyti panaudoto finansavimo dalis pripažįstama pajamomis pagal 20-ojo VSAFAS reikalavimus.

200. Finansavimo sumos kitoms išlaidoms kompensuoti pripažįstamos finansavimo pajamomis tą ataskaitinį laikotarpį, kurį pripažįstamos sąnaudos, kurioms kompensuoti šios finansavimo sumos buvo skirtos.

201. Finansavimo sumos nepiniginiam turtui įsigyti pripažįstamos finansavimo pajamomis ta dalimi, kuria atitinkamas nepiniginis turtas sunaudojamas, nudėvimas, amortizuojamas, nurašomas, perleidžiamas arba kitaip netenka paslaugų potencialo, jeigu VSAFAS nenustato kitaip.

202. Jeigu finansavimo sumomis įsigytas ilgalaikis materialusis ar nematerialusis turtas naudojamas Lietuvių namų veikloje, finansavimo pajamos pripažįstamos proporcingai šio turto nusidėvėjimo arba amortizacijos sąnaudoms.

203. Jeigu finansavimo sumomis įsigytos atsargos sunaudojamos Lietuvių namų veikloje, finansavimo pajamos pripažįstamos tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kuriuo pripažįstamos sunaudotų atsargų sąnaudos.

204. Gautos arba gautinos finansavimo sumos jų gavimo ar teisės jas gauti atsiradimo momentu finansavimo pajamomis nepripažįstamos, išskyrus atvejus, kai 20-asis VSAFAS nustato kitaip.

205. Kitos pajamos pripažįstamos tada, kai tenkinamos 10-ajame VSAFAS nustatytos jų pripažinimo sąlygos ir pajamų suma gali būti patikimai įvertinta.

206. Kitoms pajamoms gali būti priskiriamos pajamos už suteiktas paslaugas, parduotas prekes, turto naudojimą, turto pardavimą, baudų, delspinigių ir kitų netesybų pajamos,

gautos kompensacijos ir kitos pajamos, jeigu jos atitinka 10-ojo VSAFAS reikalavimus ir nėra priskiriamos finansavimo pajamoms.

207. Pajamos už suteiktas paslaugas pripažįstamos tada, kai paslaugos suteikiamos ir Lietuvių namai įgyja teisę gauti atlygį už suteiktas paslaugas.

208. Pajamos už parduotas prekes pripažįstamos tada, kai prekės perduodamos pirkėjui ir Lietuvių namai įgyja teisę gauti atlygį už parduotas prekes.

209. Pajamos už turto naudojimą pripažįstamos pagal sutarties sąlygas tais ataskaitiniais laikotarpiais, kuriems jos priskirtinos.

210. Turto pardavimo pajamos pripažįstamos tada, kai turtas perduodamas pirkėjui, perduodama su turtu susijusi kontrolė ir Lietuvių namai įgyja teisę gauti atlygį už parduotą turtą.

211. Baudų, delspinigių ir kitų netesybų pajamos pripažįstamos tada, kai atsiranda pagrįsta teisė jas gauti ir jų suma gali būti patikimai įvertinta.

212. Pajamos įvertinamos tikraja verte, jeigu taikytini VSAFAS nenustato kitaip.

213. Pajamos apskaitoje registruojamos pagal jas pagrindžiančius apskaitos dokumentus: sutartis, sąskaitas faktūras, mokėjimo dokumentus, banko sąskaitų išrašus, perdavimo-priėmimo aktus, pažymas, sprendimus, suderinimo aktus ir kitus apskaitos dokumentus.

214. Pajamos apskaitoje detalizuojamos pagal pajamų pobūdį, finansavimo šaltinius, programas, valstybės funkcijas, ekonominės klasifikacijos straipsnius, segmentus, projektus ir kitus požymius, reikalingus apskaitai, vidaus kontrolei, biudžeto vykdymo kontrolei ir finansinėms ataskaitoms parengti.

215. Finansavimo pajamos finansinėse ataskaitose pateikiamos pagal finansavimo šaltinius ir pagal 20-ojo VSAFAS bei finansinių ataskaitų formų reikalavimus.

216. Kitos pajamos finansinėse ataskaitose ir aiškinamajame rašte pateikiamos pagal 10-ojo VSAFAS ir finansinių ataskaitų formų reikalavimus.

217. Informacija apie reikšmingas pajamas, jų pobūdį, finansavimo pajamas ir kitas pajamas pateikiama aiškinamajame rašte pagal 10-ojo VSAFAS, 20-ojo VSAFAS ir kitų taikytinų VSAFAS reikalavimus.

XII SKYRIUS SANDORIAI UŽSIENIO VALIUTA

218. Sandoriai užsienio valiuta pripažįstami, registruojami apskaitoje, įvertinami ir pateikiami finansinėse ataskaitose vadovaujantis 21-uuju VSAFAS „Sandoriai užsienio valiuta“.

219. Sandoriais užsienio valiuta laikomos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, kurių suma išreikšta užsienio valiuta arba kuriems atsiskaityti numatyta užsienio valiuta.

220. Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu apskaitoje registruojami eurai pagal sandorio dieną taikomą euro ir užsienio valiutos santykį.

221. Sandorio diena laikoma diena, kurią ūkinė operacija ar ūkinis įvykis pagal VSAFAS pripažįstamas apskaitoje.

222. Piniginiais straipsniais laikomi turimi pinigai užsienio valiuta, taip pat užsienio valiuta išreikštos gautinos ir mokėtinos sumos, kurios bus gautos arba sumokėtos pinigais.

223. Užsienio valiuta išreikšti piniginiai straipsniai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje perskaičiuojami į eurus pagal paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną taikomą euro ir užsienio valiutos santykį.

224. Nepiniginiai straipsniai, kurie užsienio valiuta buvo įvertinti įsigijimo ar pasigaminimo savikaina, po pirminio pripažinimo dėl užsienio valiutos kurso pasikeitimo neperskaičiuojami, išskyrus atvejus, kai taikytini VSAFAS nustato kitaip.

225. Valiutos kurso pasikeitimo įtaka, susidaranti apmokant sandorius užsienio valiuta arba perskaičiuojant užsienio valiuta išreikštus piniginius straipsnius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, pripažįstama ataskaitinio laikotarpio finansinės ir investicinės veiklos pajamomis arba sąnaudomis.

226. Teigiamas valiutos kurso pasikeitimo rezultatas registruojamas finansinės ir investicinės veiklos pajamose, o neigiamas valiutos kurso pasikeitimo rezultatas – finansinės ir investicinės veiklos sąnaudose.

227. Sandoriai užsienio valiuta apskaitoje registruojami pagal juos pagrindžiančius apskaitos dokumentus: sutartis, sąskaitas faktūras, mokėjimo dokumentus, banko sąskaitų išrašus, komandiruočių dokumentus, pažymas ir kitus apskaitos dokumentus.

228. Informacija apie reikšmingą valiutos kurso pasikeitimo įtaką finansinėse ataskaitose ir aiškinamajame rašte pateikiama pagal 21-ojo VSAFAS ir kitų taikytinų VSAFAS reikalavimus.

XIII SKYRIUS

ATIDĖJINIAI, NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI IR NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS

229. Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas pripažįstami, įvertinami, registruojami apskaitoje ir pateikiami finansinėse ataskaitose vadovaujantis 18-uoju VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“.

230. Atidėjinys pripažįstamas tada, kai dėl įvykio praeityje Lietuvos namai turi dabartinę teisinę prievolę arba neatšaukiamąjį pasižadėjimą, tikėtina, kad šiai prievolei įvykdyti reikės panaudoti išteklius, ir prievolės suma gali būti patikimai įvertinta.

231. Jeigu netenkinama bent viena atidėjinio pripažinimo sąlyga, atidėjinys apskaitoje nepripažįstamas. Tokiu atveju, jeigu informacija yra reikšminga, ji atskleidžiama aiškinamajame rašte kaip neapibrėžtasis įsipareigojimas.

232. Atidėjiniai pripažįstami tik tiems įsipareigojimams, kurie atsiranda dėl praeities įvykių ir kurių įvykdymas nepriklauso vien nuo būsimų Lietuvos namų veiksmų.

233. Atidėjinio suma nustatoma pagal geriausią išlaidų įvertį, reikalingą dabartinei prievolei įvykdyti paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną.

234. Nustatant atidėjinio sumą, atsižvelgiama į turimą informaciją apie panašias prievoles, sutartis, teisės aktus, ekspertų išvadas, poataskaitinius įvykius, riziką, neapibrėžtumą ir kitas aplinkybes, galinčias turėti įtakos prievolės įvykdymo sumai.

235. Atidėjiniai peržiūrimi kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir tikslinami, kad jų suma atitiktų geriausią išlaidų įvertį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną.

236. Jeigu tampa nebetikėtina, kad atidėjiniui padengti reikės panaudoti išteklius, atidėjiny s panaikinamas.

237. Atidėjiniai naudojami tik toms išlaidoms, kurioms jie buvo sudaryti.

238. Atidėjiniai apskaitoje registruojami pagal juos pagrindžiančius dokumentus: sutartis, teisės aktus, teismo ar kitų institucijų sprendimus, pretenzijas, komisijų protokolus, vadovo sprendimus, ekspertų išvadas, skaičiavimus, pažymas ir kitus apskaitos dokumentus.

239. Neapibrėžtasis įsipareigojimas yra dėl praeities įvykių galinti atsirasti prievolė, kurios buvimas bus patvirtintas tik įvykus arba neįvykus vienam ar keliems ne visiškai nuo Lietuvių namų priklausantiems būsimiems įvykiams, arba dabartinė prievolė, kuri nepripažįstama, nes nėra tikėtina, kad jai įvykdyti reikės panaudoti išteklius, arba jos suma negali būti patikimai įvertinta.

240. Neapibrėžtieji įsipareigojimai apskaitoje atidėjinais nepripažįstami. Jeigu neapibrėžtasis įsipareigojimas yra reikšmingas, informacija apie jį pateikiama aiškinamajame rašte pagal 18-ojo VSAFAS reikalavimus.

241. Neapibrėžtasis turtas yra dėl praeities įvykių galintis atsirasti turtas, kurio buvimas bus patvirtintas tik įvykus arba neįvykus vienam ar keliems ne visiškai nuo Lietuvių namų priklausantiems būsimiems įvykiams.

242. Neapibrėžtasis turtas apskaitoje nepripažįstamas. Jeigu tikėtina, kad Lietuvių namai gaus ekonominės naudos arba paslaugų potencialą ir informacija yra reikšminga, informacija apie neapibrėžtąjį turtą pateikiama aiškinamajame rašte pagal 18-ojo VSAFAS reikalavimus.

243. Kai ekonominės naudos arba paslaugų potencialo gavimas tampa tikras ir turtas atitinka taikytinų VSAFAS pripažinimo kriterijus, jis pripažįstamas apskaitoje kaip atitinkamos rūšies turtas. Informacija apie atidėjinius, neapibrėžtuosius įsipareigojimus ir neapibrėžtąjį turtą finansinėse ataskaitose ir aiškinamajame rašte pateikiama pagal 18-ojo VSAFAS ir finansinių ataskaitų formų reikalavimus.

XIV SKYRIUS NUOMA, PANAUDA IR KITOS TURTO PERDAVIMO SUTARTYS

244. Nuoma, panauda ir kitos turto perdavimo sutartys apskaitoje registruojamos, įvertinamos ir pateikiamos finansinėse ataskaitose vadovaujantis 19-uoju VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“.

245. Lietuvių namai sudarytas turto perdavimo sutartis vertina pagal jų ekonominį turinį ir sutartyje nustatytas turto valdymo, naudojimo, kontrolės, rizikos ir naudos perdavimo sąlygas.

246. Panaudos sutartimi laikoma neatlygintinio turto naudojimo sutartis, pagal kurią viena šalis perduoda turtą kitai šaliai laikinai neatlygintinai valdyti ir naudoti sutartyje nustatytais sąlygomis.

247. Pagal panaudos sutartis gautas turtas, kuris netampa Lietuvių namų kontroliuojamu turtu pagal ilgalaikio materialiojo, nematerialiojo turto ar atsargų pripažinimo kriterijus, finansinės būklės ataskaitoje nepripažįstamas, tačiau registruojamas nebalansinėse sąskaitose ir kontroliuojamas pagal panaudos sutartis, perdavimo-priėmimo aktus, atsakingus asmenis, turto buvimo vietas ir kitus vidaus kontrolės požymius.

248. Pagal panaudos sutartis gauto turto vertė nebalansinėje apskaitoje registruojama pagal panaudos sutartyje, perdavimo-priėmimo akte ar kituose turto perdavimo dokumentuose nurodytą vertę. Jeigu vertė dokumentuose nenurodyta, ji nustatoma pagal turimus patikimus duomenis arba, jeigu patikimai nustatyti neįmanoma, turtas registruojamas kiekinėje nebalansinėje apskaitoje.

249. Pagal panaudos sutartis gautas turtas apskaitoje detalizuojamas pagal panaudos davėjus, sutartis, turto vienetus, naudojimo vietas, atsakingus asmenis ir kitus požymius, reikalingus turto kontrolei ir ataskaitoms parengti.

250. Su pagal panaudos sutartį gauto turto naudojimu susijusios eksploataavimo, priežiūros, remonto, komunalinių paslaugų, draudimo ar kitos panašios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos patiriamos, jeigu pagal sutarties sąlygas jas turi apmokėti Lietuvių namai ir jeigu šios išlaidos neatitinka turto pripažinimo kriterijų.

251. Jeigu Lietuvių namai, naudodami pagal panaudos sutartį gautą turtą, patiria esminio pagerinimo, rekonstravimo, kapitalinio remonto ar kitas išlaidas, kurios padidina turto paslaugų potencialą, pailgina naudingo tarnavimo laiką arba pagerina naudingąsias savybes, tokios išlaidos apskaitoje registruojamos pagal 12-ojo VSAFAS ir 19-ojo VSAFAS reikalavimus, atsižvelgiant į sutarties sąlygas, išlaidų kompensavimo tikimybę ir turto kontrolės požymius.

252. Jeigu panaudos davėjas kompensuoja Lietuvių namų patirtas pagal panaudos sutartį naudojamo turto pagerinimo ar remonto išlaidas, gautina arba gauta kompensacija registruojama pagal jos ekonominį turinį ir taikytinus VSAFAS.

253. Lietuvių namų pagal panaudos sutartis perduotas turtas iš Lietuvių namų apskaitos nenurašomas, jeigu Lietuvių namai išlaiko šio turto kontrolę ir turtas toliau atitinka turto pripažinimo kriterijus.

254. Pagal panaudos sutartis perduotas Lietuvių namų turtas apskaitoje ir toliau registruojamas pagal atitinkamam turtui taikomus VSAFAS: ilgalaikis materialusis turtas – pagal 12-ąjį VSAFAS, nematerialusis turtas – pagal 13-ąjį VSAFAS, atsargos – pagal 8-ąjį VSAFAS, jeigu kiti VSAFAS nenustato kitaip.

255. Pagal panaudos sutartis perduotas turtas kontroliuojamas pagal panaudos gavėjus, sutartis, turto vienetus, perdavimo terminus, turto būklę ir kitus požymius, reikalingus turto kontrolei užtikrinti.

256. Pasibaigus panaudos sutarčiai, pagal panaudą gautas arba perduotas turtas gražinamas pagal perdavimo-priėmimo aktą ar kitą gražinimą pagrindžiantį dokumentą. Gražinus pagal panaudą gautą turtą, jis nurašomas iš nebalansinių sąskaitų.

257. Panaudos sutarčių sąlygos, turto likučiai, gražinimo terminai ir turto būklė peržiūrimi bei sutikrinami inventorizacijos metu ir pagal poreikį, siekiant užtikrinti turto kontrolę ir apskaitos duomenų pagrįstumą.

258. Jeigu sudaromos nuomos, finansinės nuomos, pardavimo ir atgalinės nuomos ar kitos turto perdavimo sutartys, jos apskaitoje registruojamos pagal 19-ojo VSAFAS reikalavimus, atsižvelgiant į sutarties ekonominį turinį ir nustatytus nuomos grupavimo kriterijus.

259. Informacija apie nuomą, panaudą ir kitas turto perdavimo sutartis finansinėse ataskaitose ir aiškinamajame rašte pateikiama pagal 19-ojo VSAFAS ir kitų taikytinų VSAFAS reikalavimus.

XV SKYRIUS POATASKAITINIAI ĮVYKIAI

260. Poataskaitiniai įvykiai pripažįstami, įvertinami, registruojami apskaitoje, pateikiami ir atskleidžiami finansinėse ataskaitose vadovaujantis 18-uoju VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“.

261. Poataskaitiniais įvykiais laikomi įvykiai, kurie įvyksta per laikotarpį nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos iki finansinių ataskaitų rinkinio pateikimo dienos.

262. Poataskaitiniai įvykiai skirstomi į koreguojančius poataskaitinius įvykius ir nekoreguojančius poataskaitinius įvykius.

263. Koreguojančiais poataskaitiniais įvykiais laikomi įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie aplinkybes, buvusias paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną.

264. Koreguojantys poataskaitiniai įvykiai registruojami apskaitoje ir parodomi finansinėse ataskaitose koreguojant ataskaitinio laikotarpio turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų, sąnaudų ar kitus atitinkamus straipsnius.

265. Nekoreguojančiais poataskaitiniais įvykiais laikomi įvykiai, kurie parodo aplinkybes, atsiradusias po paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos.

266. Nekoreguojantys poataskaitiniai įvykiai apskaitoje neregistruojami ir finansinių ataskaitų straipsnių sumos dėl jų nekoreguojamos.

267. Jeigu nekoreguojantys poataskaitiniai įvykiai yra reikšmingi, informacija apie juos pateikiama aiškinamajame rašte, nurodant įvykio pobūdį ir, jeigu įmanoma patikimai įvertinti, jo finansinį poveikį.

268. Reikšmingu poataskaitiniu įvykiu laikomas toks įvykis, kurio neatskleidimas galėtų turėti įtakos finansinių ataskaitų informacijos vartotojų sprendimams.

269. Jeigu poataskaitiniai įvykiai rodo, kad paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną Lietuvių namų veiklos tęstinumo prielaida nebėra pagrįsta, finansinės ataskaitos rengiamos atsižvelgiant į šias aplinkybes pagal taikytinų VSAFAS reikalavimus.

270. Informacija apie poataskaitinius įvykius finansinėse ataskaitose ir aiškinamajame rašte pateikiama pagal 18-ojo VSAFAS ir kitų taikytinų VSAFAS reikalavimus.

XVI SKYRIUS APSKAITOS POLITIKOS KEITIMAS

271. Apskaitos politikos keitimas ir jo poveikis apskaitoje registruojamas bei finansinėse ataskaitose pateikiamas vadovaujantis 7-uoju VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

272. Lietuvių namai pasirinktą apskaitos politiką taiko nuosekliai, kad skirtingų ataskaitinių laikotarpių finansinė informacija būtų palyginama.

273. Apskaitos politika keičiama tik tada, kai:

273.1. to reikalauja VSAFAS ar kiti teisės aktai;

273.2. pakeitus apskaitos politiką finansinėse ataskaitose bus pateikiama patikimesnė ir tinkamesnė informacija apie Lietuvių namų finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus.

274. Apskaitos politikos keitimu laikomas apskaitos principų, metodų ar taisyklių, taikomų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių pripažinimui, įvertinimui, registravimui apskaitoje ar pateikimui finansinėse ataskaitose, pakeitimas.

275. Apskaitos politikos keitimu nelaikomas naujos apskaitos politikos taikymas ūkinėms operacijoms ar ūkiniams įvykiams, kurie iš esmės skiriasi nuo anksčiau vykdytų ūkinių operacijų ar ūkinių įvykių, taip pat apskaitos politikos taikymas ūkinėms operacijoms ar ūkiniams įvykiams, kurių anksčiau nebuvo arba kurie nebuvo reikšmingi.

276. Jeigu VSAFAS ar kiti teisės aktai nustato konkrečią apskaitos politikos keitimo taikymo tvarką arba pereinamąsias nuostatas, Lietuvių namai apskaitos politikos pakeitimą taiko pagal šias nuostatas.

277. Jeigu konkrečios taikymo tvarkos ar pereinamųjų nuostatų nėra nustatyta, apskaitos politikos keitimas taikomas retrospektyviai, jeigu pagal 7-ąjį VSAFAS tai įmanoma patikimai atlikti.

278. Taikant retrospektyvinį būdą, nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg ji būtų buvusi taikoma visada, o apskaitos politikos keitimo poveikis ankstesniems ataskaitiniams laikotarpiams parodomas pagal 7-ojo VSAFAS reikalavimus.

279. Jeigu apskaitos politikos keitimo poveikio ankstesniems ataskaitiniams laikotarpiams neįmanoma patikimai nustatyti, apskaitos politikos pakeitimas taikomas perspektyviai nuo to laikotarpio, nuo kurio poveikį galima patikimai nustatyti.

280. Apskaitos politikos keitimo poveikis registruojamas apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį apskaitos politika pakeičiama.

281. Apskaitos politikos keitimo poveikis, susijęs su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, finansinėse ataskaitose parodomas 7-ajame VSAFAS nustatyta tvarka.

282. Informacija apie apskaitos politikos pakeitimą, jo priežastis, pobūdį ir poveikį finansinėms ataskaitoms pateikiama aiškinamajame rašte pagal 7-ojo VSAFAS reikalavimus.

283. Jeigu apskaitos politikos pakeitimas neturi reikšmingo poveikio finansinėms ataskaitoms arba jo poveikio neįmanoma patikimai įvertinti, ši aplinkybė nurodoma aiškinamajame rašte, jeigu tokios informacijos atskleidimas reikšmingas finansinių ataskaitų vartotojams.

XVII SKYRIUS APSKAITINIŲ ĮVERČIŲ KEITIMAS

284. Apskaitinių įverčių keitimas ir jo poveikis apskaitoje registruojamas bei finansinėse ataskaitose pateikiamas vadovaujantis 7-uoju VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

285. Apskaitinis įvertis – apskaitoje naudojamas apytikslis dydis, nustatomas remiantis turima informacija, patirtimi, skaičiavimais, prielaidomis ir kitais patikimais duomenimis, kai tikslios sumos nustatyti neįmanoma arba netikslinga.

286. Apskaitiniai įverčiai peržiūrimi, kai pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi juos nustatant, kai gaunama naujos informacijos, atsiranda papildomos patirties arba įvyksta kiti įvykiai, galintys turėti įtakos anksčiau nustatytam įverčiui.

287. Apskaitinių įverčių pavyzdžiai yra ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikas, likvidacinė vertė, nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas, turto nuvertėjimas, gautinų sumų nuvertėjimas, atidėjinių suma, sukauptos sąnaudos, sukauptos pajamos, atostoginių kaupimai ir kiti apskaitoje naudojami vertinimai.

288. Apskaitinio įverčio keitimu laikomas apskaitinio įverčio patikslinimas dėl naujos informacijos, naujų aplinkybių, naujos patirties arba kitų pokyčių. Apskaitinio įverčio keitimas nelaikomas apskaitos klaidos taisymu, jeigu ankstesnis įvertis buvo nustatytas remiantis tuo metu turėta patikima informacija.

289. Apskaitinio įverčio keitimo poveikis apskaitoje ir finansinėse ataskaitose parodomas perspektyviai, t. y. einamuoju ir, jeigu taikoma, būsimaisiais ataskaitiniais laikotarpiais.

290. Jeigu apskaitinio įverčio keitimas turi įtakos tik einamajam ataskaitiniam laikotarpiui, jo poveikis pripažįstamas einamojo ataskaitinio laikotarpio pajamomis arba sąnaudomis, arba koreguojant atitinkamą turto, įsipareigojimų ar finansavimo sumų straipsnį.

291. Jeigu apskaitinio įverčio keitimas turi įtakos ir einamajam, ir būsimiems ataskaitiniams laikotarpiams, jo poveikis pripažįstamas einamuoju ir būsimaisiais ataskaitiniais laikotarpiais.

292. Apskaitinio įverčio keitimo poveikis registruojamas toje pačioje finansinių ataskaitų eilutėje, kurioje buvo registruotas pirminis įvertis arba su juo susijusi ūkinė operacija, jeigu VSAFAS nenustato kitaip.

293. Kai sunku atskirti, ar pokytis yra apskaitos politikos keitimas, ar apskaitinio įverčio keitimas, toks pokytis laikomas apskaitinio įverčio keitimu.

294. Informacija apie reikšmingus apskaitinių įverčių pakeitimus, jų pobūdį ir poveikį finansinėms ataskaitoms pateikiama aiškinamajame rašte pagal 7-ojo VSAFAS reikalavimus.

XVIII SKYRIUS APSKAITOS KLAIĐŲ TAISYMAS

295. Apskaitos klaidos taisomos ir jų taisymo poveikis apskaitoje registruojamas bei finansinėse ataskaitose pateikiamas vadovaujantis 7-uoju VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

296. Apskaitos klaida laikoma neteisingai užregistruota ar neužregistruota ūkinė operacija arba ūkinis įvykis, taip pat neteisingai įvertinta, suklasifikuota ar pateikta informacija finansinėse ataskaitose.

297. Apskaitos klaidos gali atsirasti dėl apskaitos dokumentų duomenų neteisingo įrašymo, netinkamo VSAFAS ar kitų teisės aktų taikymo, skaičiavimo klaidų, duomenų praleidimo, neteisingo klasifikavimo, netinkamo apskaitinių įverčių taikymo arba kitos informacijos neteisingo naudojimo rengiant finansines ataskaitas.

298. Ataskaitiniu laikotarpiu nustatytos apskaitos klaidos skirstomos į esmines ir neesmines.

299. Apskaitos klaida laikoma esmine, jeigu jos vertinė išraiška individualiai arba kartu su kitomis to paties ataskaitinio laikotarpio klaidomis yra didesnė kaip 0,25 procento Lietuvių namų turto vertės arba jeigu, neatsižvelgiant į sumą, jos neištaisymas galėtų reikšmingai iškreipti finansines ataskaitas ir paveikti finansinių ataskaitų informacijos vartotojų sprendimus.

300. Neesminės apskaitos klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio apskaitoje ir finansinėse ataskaitose.

301. Taisant neesminę apskaitos klaidą, koregavimas registruojamas tose apskaitos sąskaitose ir tose finansinių ataskaitų eilutėse, kuriose buvo užregistruota arba turėjo būti užregistruota klaidinga informacija, jeigu VSAFAS nenustato kitaip.

302. Esminės ankstesnių ataskaitinių laikotarpių apskaitos klaidos taisomos 7-ajame VSAFAS nustatyta tvarka.

303. Esminės apskaitos klaidos taisymo poveikis, susijęs su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, registruojamas apskaitoje ir finansinėse ataskaitose parodomas pagal 7-ojo VSAFAS reikalavimus.

304. Jeigu esminės apskaitos klaidos poveikį ankstesniems ataskaitiniams laikotarpiams galima patikimai nustatyti, klaida taisoma taip, kad finansinėse ataskaitose būtų parodytas jos poveikis ankstesniems ataskaitiniams laikotarpiams.

305. Jeigu esminės apskaitos klaidos poveikio ankstesniems ataskaitiniams laikotarpiams neįmanoma patikimai nustatyti, klaida taisoma nuo to laikotarpio, nuo kurio jos poveikį galima patikimai nustatyti, pagal 7-ojo VSAFAS reikalavimus.

306. Apskaitos klaidos taisymas nelaikomas apskaitos politikos keitimu ar apskaitinio įverčio keitimu.

307. Jeigu nustatoma, kad ankstesnis apskaitinis įvertis buvo apskaičiuotas remiantis tuo metu turėta patikima informacija, vėlesnis jo patikslinimas laikomas apskaitinio įverčio keitimu, o ne apskaitos klaidos taisymu.

308. Apskaitos klaidos taisymas apskaitoje registruojamas pagal klaidos nustatymą ir taisymą pagrindžiančius dokumentus: pažymas, apskaitos registrų patikrinimo dokumentus, inventorizacijos dokumentus, suderinimo aktus, vadovo ar įgalioto asmens sprendimus, auditoriaus ar kontrolės institucijų pastabas ir kitus dokumentus.

309. Informacija apie esmines apskaitos klaidas, jų pobūdį, taisymo priežastis ir poveikį finansinėms ataskaitoms pateikiama aiškinamajame rašte pagal 7-ojo VSAFAS reikalavimus.

310. Jeigu apskaitos klaidos poveikio neįmanoma patikimai įvertinti, ši aplinkybė ir jos priežastys nurodomos aiškinamajame rašte, kai tokia informacija reikšminga finansinių ataskaitų vartotojams.

XIX SKYRIUS INFORMACIJOS PAGAL SEGMENTUS PATEIKIMAS

311. Informacija pagal segmentus finansinių ataskaitų rinkinyje pateikiama vadovaujantis 25-uoju VSAFAS „Segmentai“.

312. Segmentas – Lietuvių namų pagrindinės veiklos dalis, išskiriama pagal atliekamas valstybės funkcijas ir naudojama informacijai apie pagrindinės veiklos sąnaudas ir pinigų srautus pateikti finansinėse ataskaitose.

313. Informacijos pagal segmentus pateikimo tikslas – sudaryti sąlygas finansinių ataskaitų vartotojams įvertinti, kokioms pagrindinės veiklos sritims naudojami Lietuvių namų ištekliai ir kokios sąnaudos bei pinigų srautai tenka atitinkamiems segmentams.

314. Lietuvių namų apskaita tvarkoma taip, kad būtų galima parengti informaciją pagal segmentus, kai tokios informacijos reikalauja 25-asis VSAFAS ir finansinių ataskaitų formos.

315. Lietuvių namų pagrindinė veikla priskiriama švietimo segmentui.

316. Pagrindinės veiklos sąnaudų ir pinigų srautų duomenys apskaitoje detalizuojami pagal segmentus tiek, kiek tai reikalinga finansinių ataskaitų rinkiniui ir aiškinamajam raštui parengti.

317. Pagrindinės veiklos sąnaudų segmentui priskiriamos tiesiogiai, jeigu pagal apskaitos dokumentus, sąskaitų plano požymius, programas, valstybės funkcijas ar kitus apskaitos duomenis galima nustatyti, kuriam segmentui jos tenka.

318. Pagrindinės veiklos pinigų srautai segmentui priskiriami pagal jų ryšį su atitinkama Lietuvių namų veiklos sritimi, valstybės funkcija, programa ar kitu apskaitoje naudojamu požymiu.

319. Jeigu sąnaudų ar pinigų srautų tiesiogiai priskirti konkrečiam segmentui neįmanoma, jie priskiriami tam segmentui, su kuriuo yra labiausiai susiję pagal ekonominį turinį, veiklos pobūdį ir apskaitos duomenis.

320. Jeigu Lietuvių namai vykdo tik vienam segmentui priskiriamą pagrindinę veiklą, visa pagrindinės veiklos sąnaudų ir pinigų srautų informacija priskiriama šiam segmentui.

321. Jeigu ateityje Lietuvių namai vykdytų veiklą, priskirtiną keliems segmentams, apskaita būtų tvarkoma taip, kad kiekvieno segmento pagrindinės veiklos sąnaudų ir pinigų srautai būtų nustatomi atskirai pagal 25-ojo VSAFAS reikalavimus.

322. Informacija pagal segmentus finansinėse ataskaitose ir aiškinamajame rašte pateikiama pagal 25-ojo VSAFAS ir finansinių ataskaitų formų reikalavimus.

XX SKYRIUS FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS, AIŠKINAMASIS RAŠTAS IR PALYGINAMOJI INFORMACIJA

323. Finansinių ataskaitų rinkinys ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys sudaromi vadovaujantis 1-uoju VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“, 2-uoju VSAFAS „Finansinės būklės ataskaita“, 3-uoju VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“, 4-uoju VSAFAS „Grynojo turto pokyčių ataskaita“, 5-uoju VSAFAS „Pinigų srautų ataskaita“, 6-uoju VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“, 23-uoju VSAFAS „Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys“ ir kitais taikytiniais VSAFAS.

324. Finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos apskaitos duomenis, pagrįstus apskaitos registras, apskaitos dokumentais, inventorizacijos, derinimo ir kitais finansinėms ataskaitoms parengti reikalingais duomenimis.

325. Finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:

325.1. finansinės būklės ataskaita;

325.2. veiklos rezultatų ataskaita;

325.3. grynojo turto pokyčių ataskaita;

325.4. pinigų srautų ataskaita;

325.5. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

326. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas ir teikiamas tais atvejais, terminais, apimtimi ir forma, kuriuos nustato teisės aktai, vadovaujantis 23-uoju VSAFAS „Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys“ ir taikomomis tarpinių finansinių ataskaitų formomis.

327. Finansinės būklės ataskaitoje pateikiama informacija apie Lietuvos namų turta, finansavimo sumas, įsipareigojimus ir grynąjį turta paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną.

328. Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikiama informacija apie Lietuvos namų ataskaitinio laikotarpio pajamas, sąnaudas ir veiklos rezultata.

329. Grynojo turto pokyčių ataskaitoje pateikiama informacija apie Lietuvos namų grynojo turto pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį.

330. Pinigų srautų ataskaitoje pateikiama informacija apie Lietuvos namų pinigų įplaukas ir išmokas per ataskaitinį laikotarpį.

331. Finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte pateikiama informacija, reikalinga finansinių ataskaitų straipsniams paaiškinti ir finansinių ataskaitų vartotojams suprasti Lietuvos namų finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus.

332. Aiškinamajame rašte pateikiama informacija apie taikytą apskaitos politiką, reikšmingus apskaitinius įverčius, apskaitos politikos pakeitimus, apskaitinių įverčių pakeitimus, esminių apskaitos klaidų taisymą, reikšmingus finansinių ataskaitų straipsnių pokyčius ir kita pagal VSAFAS reikalaujama informacija.

333. Finansinėse ataskaitose informacija pateikiama pagal VSAFAS nustatytas formas, straipsnius ir jų detalizavimo reikalavimus.

334. Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, turto ir įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir sąnaudų tarpusavio užskaita negalima, išskyrus atvejus, kai konkretus VSAFAS leidžia arba reikalauja tokią užskaitą atlikti.

335. Finansinėse ataskaitose pateikiama ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpio palyginamoji informacija, išskyrus atvejus, kai VSAFAS, jų pakeitimų pereinamosios nuostatos arba kiti teisės aktai nustato kitaip.

336. Jeigu pakeičiamas finansinių ataskaitų straipsnių pateikimas, klasifikavimas ar grupavimas, palyginamoji informacija pateikiama pagal VSAFAS ir taikytinų pakeitimų pereinamųjų nuostatų reikalavimus.

337. Jeigu palyginamosios informacijos pergrupuoti ar perskaičiuoti neįmanoma, ši aplinkybė ir jos priežastys atskleidžiamos aiškinamajame rašte, kai tokia informacija reikšminga finansinių ataskaitų vartotojams.

338. Finansinės ataskaitos rengiamos eurais. Finansinių ataskaitų duomenys pateikiami pagal finansinių ataskaitų formose ir VSAFAS nustatytą tikslumą.

339. Finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas laikantis VSAFAS nustatytų bendrųjų apskaitos principų, įskaitant kaupimo, veiklos tęstinumo, periodiškumo, pastovumo, piniginio mato, palyginamumo, atsargumo, neutralumo, turinio viršenybės prieš formą ir kitus taikytinus principus.

340. Finansinių ataskaitų rinkinyje pateikiama informacija turi būti patikima, palyginama, suprantama, neutrali, visais reikšmingais atžvilgiais išsami ir atskleidžianti ūkinių operacijų bei ūkinių įvykių ekonominę prasmę.

341. Finansinių ataskaitų rinkinio ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio duomenys prieš pateikimą sutikrinami su apskaitos registrais, inventorizacijos rezultatais, finansavimo sumų, gautinų ir mokėtinų sumų derinimo duomenimis, banko sąskaitų išrašais ir kitais finansinių ataskaitų straipsnius pagrindžiančiais dokumentais.

342. Finansinių ataskaitų rinkinys ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys rengiami ir teikiami teisės aktų nustatyta tvarka, terminais, apimtimi ir formatu.

XXI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

343. Ši apskaitos politika taikoma tvarkant Lietuvių namų finansinę apskaitą ir rengiant finansinių ataskaitų rinkinį bei, kai taikoma, tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį už 2026 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančius ataskaitinius laikotarpius, jeigu Lietuvių namų direktoriaus įsakyme nenustatyta kita įsigaliojimo data.

344. Ši apskaitos politika taikoma kartu su Lietuvių namų apskaitos vadovu, apskaitos tvarkomis, sąskaitų planu, inventorizacijos, vidaus kontrolės ir kitais finansinę apskaitą reglamentuojančiais vidaus dokumentais.

345. Jeigu pasikeičia VSAFAS, Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, privalomasis bendrasis viešojo sektoriaus subjektų sąskaitų planas, kiti finansinę apskaitą ir atskaitomybę reglamentuojantys teisės aktai arba Lietuvių namų veiklos sąlygos, ši apskaitos politika peržiūrima ir, jeigu reikia, atnaujinama.

346. Apskaitos politikos pakeitimai tvirtinami Lietuvių namų direktoriaus įsakymu.

347. Už apskaitos politikos taikymą, apskaitos duomenų pagrįstumą, finansinių ataskaitų parengimą ir apskaitos informacijos pateikimą atsakingi asmenys nustatomi teisės aktuose, Lietuvių namų direktoriaus įsakymuose, pareigybių aprašymuose, apskaitos vadove ir kituose vidaus dokumentuose.

348. Tais atvejais, kai konkreti ūkinė operacija ar ūkinis įvykis šioje apskaitos politikoje nėra tiesiogiai aptartas, vadovaujamosi taikytiniais VSAFAS, kitais finansinę apskaitą ir atskaitomybę reglamentuojančiais teisės aktais bei ūkinių operacijų ekonomine prasme.

349. Ši apskaitos politika įsigalioja nuo jos patvirtinimo Lietuvių namų direktoriaus įsakymu dienos arba nuo direktoriaus įsakyme nurodytos datos.
